

XXVI. évfolyam | 2015/2.

HONVÉD ALTISZTI F O L Y Ó I R A T

M. KIR. JUTASI HONVÉD
ALTISZTKÉPZŐ ÉS NEVELŐ INTÉZET

hangján Altisztek hangján Altisztek hangján

Altisztek hangján Altisztek hangján

TARTALOM

Új életpálya, új feladatok	2
Régi-új misszióban Afganisztánban	3
Vezénylőzászlósként nemzetközi környezetben	4
Lengyel vezénylőzászlósok magyarországi látogatása	6
Képzés az Egészségügyi Központban	8
A vezető altisztek szerepe az alakulatnál minden területen meghatározó	10
Poszter	12
A császári és királyi szegeci 7. utászászlóalj az első világháborúban	14
Egy poszter margójára	16
Robbantási foglalkozásvezetők tanfolyama	16
Húsvét után	17
Sport? Családban marad...	18
A Magyar Honvédség szerepe a nagy távolságú lövészeti sportág kialakulásában és fejlődésében	20
Humor	23

ÚJ ÉLETPÁLYA, ÚJ FELADATOK

Tisztelt Altisztek!

Minden alkalommal nagy megtiszteltetés számomra, amikor a Magyar Honvédség rendszerében oly meghatározó szerepet játszó honvéd altiszti karhoz szólhatok és megoszthatom gondolataimat önökkel. A Magyar Honvédség vezetése nevében is szeretnék köszönetet mondani önöknek és családtagjaiknak azért az áldozatos szolgálatért, amelyet a haza érdekében a 2014-es évben végeztek. A katonai pálya valóban élethivatás. Önzetlen, elkötelezett szolgálatot vár el nemcsak a tényleges szolgálatot vállaló katonától, hanem átvitt értelemben a családtagoktól is. A honvéd altiszti kar számos alkalommal bizonyította kiemelkedő szakmaiságát, hozzáértését és a haza iránti önzetlen elkötelezettségét, amely szolgálat az elmúlt évben nemcsak hazai, de nemzetközi szinten is elismerést váltott ki szövetségeseink körében.

A Magyar Honvédség vezetése számít önökre, és továbbra is eltökélt célunk az altiszti kar szerepének erősítése a Magyar Honvédség rendszerében. 2015. július 1-jével bevezetésre kerül az új katonai életpálya, amelynek részeként megtörténik a régen várt illetményrendezés is. Átlagosan 30%-os illetményfejlesztésre kerül sor, melyet a továbbiakban a jelenlegihez mért 20%-os illetményfejlesztés követ 2019-ig bezárólag, évenként 5%-os emeléssel. Az új illetményrendszer kiemelt figyelmet fordít az altiszti, valamint légénységi állomány szolgálatának megfelelő mértékű anyagi ellentételezésére.

Tovább folytatjuk az egyéni felszerelés és a haditechnikai eszközök fejlesztését is. Határozott célkitűzésünk, hogy a Magyar Honvédséget az alaprendeltetéséből következő, valamint a szövetségi

kötelezettségekből adódó feladatok ellátása érdekében felszereltségében magas szintre emeljük. Az altisztek legfontosabb feladata az alárendelt állomány kiképzése, felkészítése, a róluk való gondoskodás. A jól működő, magas szinten képzett altiszti kar meghatározó része a Magyar Honvédségnek, ezért jelenik meg vezetésének töretlen szándékaként ezen állománykategória folyamatos továbbfejlesztése, amelyben továbbra is számítok az önök önzetlen, lojális hozzáállására.

*Dr. Benkő Tibor vezérezredes,
Honvéd Vezérkar főnök*

RÉGI-ÚJ MISSZIÓBAN AFGANISZTÁNBAN

Az Afganisztáni Iszlám Köztársaság területén működő Nemzetközi Biztonsági Közreműködő Erő, jobban ismert nevén az ISAF-misszió küldetése 2014 decemberében véget ért. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az ázsiai országban már nem tartózkodnak magyar katonák.

2015. január 1-jén megkezdődött egy újabb művelet, a Resolute Support Mission (RSM), magyarul az Eltökélt Támogatás nevet kapott küldetés. A missziót a NATO vezeti, elsődleges feladata, hogy kiképzést, tanácsadást, segítséget nyújtson az afgán biztonsági erőknek.

Ezt a missziót jelenleg körülbelül félszáz nemzet katonái adják ki, összlétszámuk több mint 13 ezer fő. A Magyar Honvédség nagyságrendileg 100 katonával képviseli Magyarországot. A létszám ugyan nem tűnik nagyoknak, de mégis szinte minden területen megtalálható magyar katona ebben a műveletben. A Különleges Műveleti Kontingens katonáitól kezdve a mentorokon, tanácsadókon, egészségügyi személyzeten át a különböző parancsnokságok törzseiig teljesítenek szolgálatot.

Az RSM vezetése alá 6 parancsnokság tartozik, melyekből 5 földrajzi elhelyezkedése alapján kapta a nevét (Központi, Déli, Nyugati, Északi és Keleti parancsnokságok), egy pedig a feladatából adódóan a Légi Parancsnokság.

A Központi Parancsnokság a fővárosban, a Kabul Nemzetközi Repülőtéren kialakított bázison települ, itt teljesít szolgálatot a Magyar Honvédség Anyagellátó Raktárbázis három altisztje, jelen írás szerzői közössége is. Tekintve, hogy még műveleti területen tartózkodunk, nevünket nem jelenítjük meg. Az alábbiakban munkánkról és mindennapjainkról adunk rövid összefoglalót.

A Resolute Support Mission MWA (Moral Welfare Activities) részlegénél kaptunk beosztást mindhárman. Ezt a részleget leginkább a hazai humánrészleghez lehetne hasonlítani, némi személyügyi és pénzügyi feladatokkal kibővítve.

Jelenleg török a vezető nemzet, jellemzően velük dolgozunk együtt, de természetesen napi érintkezésben vagyunk más nemzetek képviselőivel is. A táborban 51 országból érkezett katonák dolgoznak, így talán a legfontosabb követelmény az angol nyelv kellő szintű ismerete.

Második nagyon lényeges elvárás a tolerancia, hiszen az 51 nemzet nagyon sokféle kultúrával jelenik meg, a békés, nyugodt misszió egymás szokásainak elfogadása nélkül lehetetlen. Aki volt már misszióban, tudja, hogy egy „rossz” külszolgálat milyen lassan is tud eltelni.

A szóbeszéd, miszerint a török seregben még a „janicsár” szellem dominál, nem bizonyult igaznak. Nagyon segítőkészek a kollégák, elnézik a szerencsére egyre ritkább döccenéseket, bakikat, segítenek, és mindezt mosolyogva teszik. Egyetlen kolleginánkra is katonaként tekintenek, segítik, ahol tudják.

A helyi afgán munkásoknál azért már kiütközik az erősebb valóságosság, sokuk másképp néz egy katonanőre, mint egy férfi katonára. Ilyenkor fontos a már említett tolerancia, el kell fogadni a másfajta értékrendet.

Munkánk során a legtöbb esetben altisztekkel dolgozunk együtt, és bár van néhány tiszt és főtiszt is a környezetünkben, a kapcsolatokra, az együttműködésre inkább jellemző a kollegialitás, mint az alá-fölé rendeltségi viszony. Természetesen az alapvető katonai szabályokat mindenki betartja, enélkül nem működhet egy katonai szervezet. Az előjárók nem szólnak bele az altisztek munkájába, maximum feladatszabás szintjén, illetve ha egy feladat meghaladja a munkát végző altiszt hatáskörét, ők viszik azt tovább.

A tábor egy valódi, önálló kisváros saját infrastruktúrával, üzletekkel, szolgáltatókkal. A jellegzetes afgán bazárok sem hiányozhatnak a palettáról, igazi élmény elmenni oda vásárolni. Két étkezdéből lehet választani, eldöntheti az ember, hogy hol szeretne jóllakni.

Ötvenegy országból érkezett katonákkal dolgoznak együtt Afganisztánban az MH Anyagellátó Raktárbázis altisztjei

Az otthoniakkal a kapcsolattartás jellemzően az internet segítségével, Skype, Viber vagy más alkalmazások használatával történik. A legtöbb kávézóban van ingyen Wi-Fi, a szobákba pedig lehet vásárolni internetelőfizetést.

Szabadidős elfoglaltságot is mindenki találhat magának, szinte minden héten igyekszünk szervezni valamilyen programot, például egy karaokeestet, egy koncertet vagy éppen csocsóversenyt. Sportolás tekintetében a rendelkezésre álló konditerem igen jól felszerelt, sok sportolni vágyó katona fordul meg benne nap mint nap.

Mindent összevetve, ha az ember a munkájára koncentrálna, és emellett azért részt vesz közösségi programokban, akár saját nemzete tagjaival, akár más nemzetek katonáival együtt, elviselhetővé válik a kint töltött idő.

Mi is csak remélni tudjuk, hogy hamarosan, a szolgálat leteltével ott ülünk a hazafelé tartó repülőn, majd karjainkba zárhatjuk szeretteinket.

Az MH Anyagellátó Raktárbázis altisztjei

VEZÉNYLŐZÁSZLÓSKÉNT NEMZETKÖZI KÖRNYEZETBEN

A Magyar Honvédség jelenléte folyamatos Boszniában az első SFOR-erőktől napjainkig, amikor is az EUFOR által végrehajtott ALTHEA-műveletben dolgozik egy nemzetközi kötelék az ország stabilitásának fenntartása, valamint a boszniai haderő képességének javítása érdekében. A tavalyi év novemberétől elsőként ennek a köteléknek a vezénylőzászlósi beosztását magyar katonára, a szentesi MH II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred vezénylőzászlósa, Kollár László törzszászlós tölti be.

– Merre szolgáltál ez idáig missziókban?

– Katonai pályafutásom alatt volt szerencsém többször is részt venni különböző missziókban. Elsőként itt, Bosznia-Hercegovinában, az SFOR ideje alatt tölthettem el egy évet a műszaki utászszakasz kötelékében, 1997–98-ban. Utána 2002 nyarán egy kis műszaki különítmény technikusaként a jelenlegi magyar EUFOR-kontingens táborhelyének megépítésében vehettem részt. Jó újra látni az alapokat, amiket még mi fektettünk le anno. A következő misszióim már Afganisztán vidékein voltak. Az igazat megvallva a ciprusi misszióra jelentkeztem, de akkor az a döntés született, hogy nyelvtudásom alapján az akkoriban még újnak számító feladat keretében a kabuli repülőtérre kell szolgálatot teljesítenem. Első szentesiként szolgálni ebben a misszióban szintén kihívás volt számomra.

A mintegy tíz és fél hónapos szolgálatot követően az akkori vezénylőzászlós támogatásával volt szerencsém részt venni az Egyesült Államok vezénylőzászlósi akadémiájának (US Army Sergeants Major Academy, Fort Bliss bázis, Texas) század vezénylőzászlósi tanfolyamán.

Ezt követően a Kabul Nemzetközi Repülőtér vezető nemzeti

szerepkörét betöltő első törzstiszti csoportban kaptam beosztást. Megtiszteltetés volt számomra egy ilyen szerepvállalásban szolgálatot teljesíteni Varga Csaba ezredes úr parancsnoksága alatt. Nehéz feladatokat sikerült megoldani a hat és fél hónapos misszió alatt, és, véleményem szerint, egy jól kidolgozott terv alapján sikerült a vezető nemzeti szerepkört átadni a lengyel félnek. Feladatunk volt a tábor átköltöztetésének megtervezése, megszervezése a repülőtér déli részéről a jelenlegi északi területre.

Harmadjára már eredeti végzettségemnek megfelelően műszaki területen tudtam szolgálatot teljesíteni, ismételtén Afganisztánban. Az afgán műszaki iskola műszaki mentorcsoportjában teljesítettem szolgálatot mint a nehézgépkezelő tanfolyam kiképzője. Ez egy igazi, nagy kihívásokkal teli misszió volt számomra. Megfelelni a német precizitásnak, megmaradni magyarnak, és megtanítani az afgán katonákat egy több millió forintos műszaki gép biztonságos, megbízható kezelésére, nem volt egyszerű. Az elvárás komoly volt velem szemben: átadni mindazon elméleti ismereteket, amiket a műszaki nehézgép-kezelésben szereztem, és megtanítani a katonákat az alap tereprendezési, erődítési és útépitési feladatok megfelelő végrehajtására. Büszkén tekintek vissza arra a feladatra; felemelő érzés volt, amikor egy 500 méteres útszakaszt sikerült a teljesen kezdő oktató és kiképzendő katonákkal megépítenünk és használatra átadni a táborban szolgálóknak.

– Mennyiben különbözik a jelenlegi feladatot azoktól, amelyekkel korábbi misszióid alatt találkoztál?

– A jelenlegi feladatrendszer erőben eltér az általam eddig végrehajtott missziós feladatoktól. Itt tényleg vezénylőzászlósként funkcionálok, végzem a feladatomat. A táborélet minden napjait ellenőrizni, kontrollálni, probléma esetén megoldást javasolni, orvosolni nem jelent megterhelést számomra, hiszen az otthoni szolgálatteljesítés

Kollár László törzszászlós 2014 novemberétől tölti be a nemzetközi kötelék vezénylőzászlósi beosztását

közben is hasonló feladatokat látunk el. A különbséget talán abban tudnám megfogalmazni, hogy műveleti területen a 22 nemzet egyéni sajátosságait is figyelembe kell venni. Vannak társadalmi, vallási és kulturális különbségek, amiket mindig szem előtt kell tartani, de az EUFOR/NATO alap műveleti eljárások iránymutatásai ezekről függetlenek. Megérteni, alkalmazni és megfelelő diplomáciai érzékkel tudni kell kezelni azokat az esetlegesen felmerülő problémákat, amik ezekből a nemzeti különbségekből keletkezhetnek. Itt ki szeretném hangsúlyozni a diplomatikus hozzáállást, a megfelelő problémamegközelítési eljárást és az alkalmazkodást. Egy egyszerű eset megbeszélése, egy probléma megoldása a szövetségesekkel és az itt szolgálók többségével nem jelent kihívást, de ugyanez más társadalmi és katonai kultúrával rendelkező nemzetek katonáival már könnyen konfliktussal végződhet. Természetesen ez nem jelentheti azt, hogy az alap műveleti eljárásokat nekik nem kell betartaniuk, és a saját nemzeti eljárásaik szerint szolgálhatnak. Szerencsére említésre méltó, kirívó eset nem történt szolgálatom ideje alatt.

– Mi volt az eddigi legnagyobb kihívásod itt, Szarajevóban?

– Kihívásként élek meg minden egyes „Honour Guard” feladatot. Ez az EUFOR kötelékét meglátogató magas rangú politikai vagy katonai vezető látogatása során egy tiszteletadási ceremónia, ami teljes mértékben az én parancsnokságom alatt zajlik. Minden esetben a parancsno-

ki épület előtt felsorakoztatott egy vagy két különböző nemzet katonáiból álló szakasz (a szakaszok száma függ a látogató betöltött beosztásától) az EUFOR parancsnoka által kísért vendéget díszlegyen fogadja, és a vendég köszöntése (jelentés) az én személyes feladatomban. Kérkezésemet követően egyből alkalmam volt fogadni és köszönteni a művelleti területet meglátogató dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter urat. Megtiszteltetés volt számomra.

Kihívásnak tekintem továbbá a jelenlegi szerepemet a misszióban. Ez ideig a táborparancsnokság (HQ CMDT) szervezetében teljesítettem feladatomban, ott volt az irodám. Az EUFOR-parancsnok döntése alapján azonban már a főparancsnokságon, a parancsnoki irodában szolgálók mint a teljes EUFOR-kontingens rangidős altisztje. A korábbi feladatrendszer mellett új teendőket is el kell látni egy időben. Ezeknek a feladatoknak a teljesítése nem okoz gondot, csak pontosabb időbeosztást, több megjelenést és nagyobb koncentrációt igényel.

– Milyen nemzetiségű a parancsnokod? Milyen munkakapcsolatot sikerült kialakítanod vele?

– A táborparancsnokságon töltött időm alatt a parancsnokom egy ír

alezredes volt. Nagyszerű munkakapcsolatot sikerült vele kialakítani, és sokat tudtam tőle tanulni. Ezért köszönet jár neki. Az ő hadseregükben ez a beosztás évtizedek óta létezik, szerves része a mindennapjaiknak, így semmilyen problémát nem jelentett elfogadtatni magam és együtt dolgozni vele. Ő pontosan tisztában volt velem, hogy mit jelent ez a beosztás, miként kell kezelni a vezénylőzászlókat.

Jelenlegi parancsnokom, az EUFOR első embere egy osztrák vezérőrnagy. Az osztrák haderőben még nem elfogadott a vezénylőzászlósi rendszer, nincs olyan jelentősége, mint mondjuk a mi rendszerünkben, de szerencsémre ő szolgált parancsnokhelyetként a KFOR-ban, ahol van rendszeresítve CSM (vezénylőzászlós) a parancsnok mellett. Jelenleg strukturális átalakítás van folyamatban, és ez a beosztás is megfelelő helyre fog kerülni.

– Milyennek látod a magyar altisztek elfogadottságát, ezen belül a saját rangidős altiszti elfogadottságodat?

– A misszióban szolgáló magyar altiszteknek jó az elfogadottsága. Felkészültségünk, a szolgálatteljesítési feladatok ellátása jó szintű. Mindenki tudja, hogy miért van

kint, mit várnak el tőle és hogy mit jelent művelleti területen szolgálni. A nyelvi akadályokat mindenkinek sikerült leküzdeni, a kezdeti lámpalázás időszak hamar elmúlt. Nem ütközött nehézségekbe elfogadtatni magam. A szakmai múlt, a Magyar Honvédségben eltöltött szolgálati időm, az egy év SFOR- (Boszniában települt Stabilizációs Erők) szolgálat mellett végrehajtott három afganisztáni misszió, az említett amerikai szakmai tanfolyam és a többéves ezred vezénylőzászlósi beosztás magáért beszélt. Sikerült tiszteletet kivívni még az angolok előtt is, akik köztudottan büszke nemzet katonái; jóleső érzéssel tölt el, hogy messziről előre tisztelegnek, megállítanak egy-két szó erejéig és érdeklődve hallgatnak.

– Furcsa magyar altiszt kezében látni a vezénylőzászlósi botot. Hogyan boldogulsz vele?

– Kezdetekben nekem is nagyon furcsa volt. Sokat gyakoroltam a helyes használatát. Szerencsémre itt dolgozik civilként Jim Makin, a brit haderő egyik nyugdíjas vezénylőzászlósa, aki egy évet volt az akkori tábor vezénylőzászlósa az SFOR idején. Róla nevezték el a tábor körüli futópályát (Makin Road). Akkoriban a tábor létszáma 1500–2000 fő volt, és sokat mesél az akkori kihívásokról. Neki is köszönhetem, hogy nagyon hamar sikerült megismerni, elsajátítani a tábor írott és íratlan szabályait, valamint a vezénylői bot használatát. Különösen fontos volt ez számomra, mivel a brit hadseregben nagy jelkép, tisztelet övezi, és én nem szerettem volna megsérteni ezt a nagyszerű katonai hagyományt. A bothasználat nem bonyolult, de odafigyelést igényel, mikor és hogyan kell tartani. Amikor az ember sétál, a tábor területén mindenki tudja, ki hordhatja ezt a megtisztelő botot. Ő a „botos ember”, ahogy emlegették az otthoni (szentesi) kollégák, akik szolgáltak itt a misszió keretében.

Berek Zsolt törzszászlós
Fotó: EUFOR Press

A törzszászlós itteni első feladata dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter fogadásának megszervezése volt

LENGYEL VEZÉNYLŐZÁSZLÓSOK MAGYARORSZÁGI LÁTOGATÁSA

A jól ismert mondásnak – „Lengyel magyar, két jó barát...” – megfelelő hangulatban magas beosztású lengyel vezénylőzászlósok tettek hivatalos látogatást Magyarországon. Kriston István főtörzszászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósának meghívására február 22–26. között hazánkban tartózkodott Krzysztof Podkulinski főtörzszászlós, a lengyel szárazföldi haderő vezénylőzászlósja, illetve Marek Kajko főtörzszászlós, a Lengyel Szárazföldi Erők Altishti Akadémiájának parancsnoka.

Az ötnaposra összeállított program első állomása Szentendre volt, az MH Altishti Akadémia meglátogatása. Bozó Tibor dandártábornok, az intézmény parancsnoka irodájában fogadta az altiszteket, majd ezt követően a vendégek meghallgatták Kriston István főtörzszászlós, Négyesi Tibor főtörzszászlós és Soós Lajos törzszászlós tájékoztatóját. A lengyel vezénylőzászlósok, folytatva a megbeszélést, szintén jól felépített előadásokat tartottak a foglalkozásokon részt vevő közel hatvanfős, főként egység-, illetve zászlóaljszinten szolgáló vezénylőzászlósokból álló hallgatóságnak. Az előadások során részleteiben bemutatták a lengyel altishti kar, illetve altishti akadémia jelenlegi helyzetét. Az előadók kitértek az utóbbi időben végrehajtott változtatásokra, fejlesztésekre, és szóltak az előttük álló kihívásokról is. A napot kiképzési és oktatási szakemberek bevonásával végrehajtott szakmai tapasztalatcsere zárta.

A látogatás következő napján Szolnok várta a vendégeket; a lengyel altiszteket elsőként Lamos Imre dandártábornok, az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis parancsnoka fogadta. A helyőrségben települt katonai szervezetek vezénylőzászlósai által megtartott ismertető után következő lövészeti bemutató, valamint a bázis repülőgép-szimulátorainak kipróbálása kítűnő alkalmat adott a szárazföldi és a repülőképzés egy-egy apró mozzanatának

megismerésére. A programot a repülőmúzeumban tett körséta zárta.

A harmadik napon budapesti anziksz keretében az UNESCO Világörökség listáján szereplő budai Várnegyed, ezen belül a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum megtekintésére került sor.

A lengyel kollégák programjának záróeseményét hazánk északkeleti régiójának megismerése jelentette. A vendégeket lenyűgözték a Várban látottak, és a Dunára, Budapest belvárosára, valamint a Parlamentre tekintő csodálatos panoráma. Hasonló elismeréssel nyilatkoztak a magyar tájról, amit első alkalommal volt szerencsájük megtekinteni.

A vendégek részéről kiválóra értékelt programot követően a látogatásról a Lengyel Altishti Akadémia parancsnokától – egy rövid beszélgetés keretében – tájékoztatót kértem a Honvéd Altishti Folyóirat számára. Marek Kajko főtörzszászlós készséges volt, és külön örömmel nyugtázta, hogy a magyar altiszteknek saját, kéthavonta megjelenő kiadványuk van. A beszélgetés központi témája a lengyel haderőben folyó altisztképzés kérdései és főbb sajátosságai voltak.

A parancsnok tájékoztatása szerint a lengyel haderőben három haderőnemi (szárazföldi, légierő, haditengerészet) altishti akadémián zajlik az altisztek alap-, illetve továbbképzése. A Poznańban megalakított Szárazföldi Haderő Altishti Akadémia (eredetiben: Szkoła Podoficerska Wojsk Lądowych) közvetlenül a Szárazföldi Kiképző Központ alárendeltségében működik. A lengyel haderőben további 6 kiképző központ (pl. légierő, logisz-

A lengyel delegáció találkozása az MH Altishti Akadémia parancsnokával

tika, híradó és informatika, tüzérség) biztosítja a katonák felkészítését. A Szárazföldi Haderő Altishti Akadémiájának vezetői feladatait, viszonylag rövid előkészítést követően, 2004-től altiszt látja el. Kajko főtörzszászlós 2011 óta áll az intézmény élén. Érdekes évszám ez az Altishti Akadémia történetében, mivel első amerikai katonaként Tomasz Bartoszyn törzsrőmester eredményesen végzett ez év december 9-én. A parancsnok néhány év alatt kialakult meggyőződése szerint az altisztek képzése a nemzetvédelmi képességek kialakításának és fenntartásának egyik fontos eleme. Az Altishti Akadémia működését tekintve meghatározó szervezeti elem a közel 70 főből álló Kiképzési Osztály (Training Section). A hatékony képzést szolgálja az állománytáblában szereplő, viszonylag kisebb létszámot kitevő négy további szakterület: a tervezés, a logisztikai ellátás, a személyügy és a kulturális biztosítás. A képzésre folyamatosan bevonuló állományt 5 századba szervezik. Lényeges megemlíteni a lengyel Altishti Akadémiára történő felvételi eljárás, kritériumok sajátosságait. A minimum 5 év legénységi jogviszony és a támogató parancsnoki javaslat mellett, az altisztjelöltnek teljesíteni kell az Altishti Akadémia által kidolgozott fizikai követelményeket,

illetve szükséges még az elméleti vizsgán való sikeres megfelelés is. A legénységi állomány előmenetelében fontos időintervallum a 12 év. Hiszen ekkor válaszúthoz érkezik a katona: vagy továbblép és altiszt lesz belőle, vagy elhagyni kénytelen a katonai pályát.

A lengyel Altiszti Akadémia két fő fázisból és kéthetes csapatgyakorlatból álló tanfolyamrendszerű képzést valósít meg. Az első három hónapos fázis helyszíne az Altiszti Akadémia, és a képzés elméleti jellegű. A terminus leteltével záróvizsgára kerül sor. A második fázisban, haderónemi (fegyvernemi) kiképző bázisokon 3 hónapos időtartamban gyakorlati képzést hajtanak végre, amelyet 2 hetes csapatgyakorlat és gyakorlati vizsga zár. A sikeres vizsga után „születik meg” az altiszt. Vannak azonban olyan frissen végzett altisztek is, akiket a végzett követően nem tudnak azonnal altiszti beosztásba helyezni. Így meg kell várni azt az időt, amikor üresedés van és előléptethető lesz a katona altiszti beosztásba.

Néhány kiegészítő, kevésbé hivatalos információt is megosztott velünk a parancsnok. A pályakezdő legénységi állomány fizetése körülbelül 1000 USD. Ennek következtében általánosan 20-szorosa a túljelentkezés. Ez lehetőséget ad arra, hogy a kiválasztás során a leginkább megfelelő jelentkezők kerüljenek be a haderó rendszerébe. A haderónemi/fegyvernemi átjárhatóságot a lengyel altiszti rendszer

A vendégek meglátogatták az MH 86. Szolnok Helikopter Bázist

nem preferálja. Ezt azzal magyarázzák, hogy nagyon sok időbe, pénzbe és energiába kerül egy jól kiképzett katona, és ennek az előnyét az adott haderónem/fegyvernem kívánja hasznosítani. Az altisztté válás folyamata csak ezen a legénységi szolgálati rendben keresztül valósulhat meg, nincs a magyar rendszerhez hasonló érettségi vizsga (bizonyítvány) utáni képzés. A nyugdíjjogosultsághoz szükséges minimális szolgálati idő 25 év, míg a maximális szolgálati idő 32 év, amely után szolgálati nyugdíj illeti meg az állományt.

A beszélgetés zárásaként korunk kihívásairól kérdeztem a lengyel Altiszti Akadémia parancsnokát.

Mint elmondta, az altisztek képzésében az egyik legfontosabb, meghatározó elem a megfelelően kialakított rendfokozati struktúra, továbbá lényeges még az altisztjelöltek megfelelő kiválasztása. A főtörzsszászlós kihangsúlyozta: a modern hadseregekben azonosan kell értelmezni azt, hogy az altisztek képzése a

nemzet védelmi képessége érdekében végrehajtott befektetés. Az elméleti felkészültség és a gyakorlati tapasztalat mellett fontos, hogy az altisztek kiváló fizikai állóképességgel rendelkezzenek. Ennek érdekében a kor követelményeit, sajátosságait figyelembe vevő fizikai állóképességi program kidolgozása van folyamatban.

A lengyel Altiszti Akadémia parancsnoka igen elismerően nyilatkozott a magyar társintézményről, annak vezetéséről, működéséről, valamint az ott szolgáló személyi állományról. Azonban a dicséret méltató szavai nem korlátozódtak csupán Szentendrére, hanem a teljes altiszti karról elismerően beszélt Kajko főtörzsszászlós: „Professzionális katonák, remek személyiségek a magyar altisztek, van mit tanuljunk tőlük...”

Dr. Murinkó Attila alezredes

A lengyel vezénylőzászlósok az előadások során részleteiben bemutatták a lengyel altiszti kart, illetve az altiszti akadémiát

ELISMERÉS

A Magyar Honvédség 54. Veszprém Radarezred parancsnoka Surányi Barnabás zászlós (a Honvéd Altiszti Folyóirat rendszeres szerzője) részére a szabad sajtó napja (március 15.) alkalmából emléklapot adományozott a Magyar Honvédség népszerűsítése érdekében végzett munkája elismeréseként.

KÉPZÉS AZ EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONTBAN

Oxiológiai (sürgősségi ellátás) szakképzést hajtottak végre az MH 5. Bocskai István Lövészdandár Egészségügyi Központ állományának 2014. november 18–27. között Hódmezővásárhelyen. A tanfolyamot meghívott előadók tartották, akik mentő- és sürgősségi ellátásban dolgoznak, így naprakész ismeretekkel szolgáltak a résztvevőknek.

A dandár egészségügyi állománya szerencsére a mindennapokban ritkán találkozik sürgősségi esetekkel, súlyos betegekkel. Azonban ismereteik szinten tartása és frissítése miatt szükséges volt egy oxiológiai képzés szervezése, amely felölelte a teljes ABCDE betegvizsgálatot, valamint a napjainkban irányadó szakmai protokollok szerinti újraélesztést és a súlyosérült-ellátást. A fő irányvonal a rendszeresített egészségügyi eszközök használata, szakmai fogások elsajátítása, új eljárásrendek megismerése volt.

A képzés első napján a betegvizsgálat lépéseit tekintették át a résztvevők. Az A-tól E-ig tartó folyamat elemei az átjárható légút biztosítása (A), a légzés vizsgálata (B), a keringés ellenőrzése (C), a neurológiai tünetek (D) és a kórelőzmények megismerése (E). A légútbiztosítás során megismerkedtek az eszköz nélküli és egyszerű eszközös légútbiztosítás elemeivel, eszközeivel (naso-oropharingeális tubus). Hatékonyan elsajátították a supraglottikus (hangrés feletti) eszközök (laringeális maszk, I-gel) használatát. A légzés vizsgálata során kitértek a kóros légzési formákra, a phonendoscop használatára, a pulzoximetria lehetőségére, az oxigénadás formáira különböző oxigénmaszkokkal. A keringés ellenőrzése során az egyszerű eszközök (vérnyomásmérő) mellett alkalmazták a különböző betegőrző monitorokat is. Ezeknek a modern eszközöknek az előnye, hogy képesek az összes, az élethez szükséges, ún. vitális paraméter mérésére, nyomon követésére.

Nagy érdeklődés előzte meg a vénabiztosítás témakör áttekinté-

Teljes test rögzítése

sét. Múkar használatával átismételték és begyakorolták a beavatkozás lépéseit, szabályait. Lehetőség nyílt az intraossealis, csontszövetbe történő gyógyszerbevitel és folyadékpótlás elsajátítására is az egészségügyi szolgálatnál rendszeresített BIG-gel (Bone Injection Gun). Az oktatók gyakorló BIG-gel látták el az állományt, így mindenki kellően begyakorolhatta e nem mindennapi eszköz alkalmazását. Emellett újdonságként az IO fúrót is bemutatták (csontszöveti behatolást lehetővé tevő eszköz), használatát begyakorolhatták csirkecombon és sertéslábszáron. A neurológiai tünetek (AVPU, pupillavizsgálat), vércukormérés, valamint a kórelőzmények (SAMPLE) átismétlése után szituációs gyakorlatok következtek. A gyakorlatokon az instruktorok törekedtek a valósághoz hasonló helyzeteket beállítani, melyeket a katonának 2-3 fős csoportokban kellett megoldaniuk. Ez azért fontos, mert valós egészségügyi biztosítás során is hasonló összetételű ellátó teamek dolgoznak, így megismerhetik egymás képességeit, erőnyeit. A csoportok összetétele mindig egy gépkocsivezető és egy ápoló. Emelt szintű biztosítás során kiegészülnek orvossal vagy mentőtiszttel.

A második napon az alapfokú és a kiterjesztett újraélesztés szakmai ajánlását gyakorolták. Azonfelül, hogy az egészségügyi szolgálat tagjai számára ennek ismerete alapvető a napi sérültellátás folyamán, az egészségügyi központ katonái tartják a kiképzéseket a nem egészségügyi szakbeosztású, pl. lövészelegységek katonáinak is. A CLS (Combat Life Saver, harctéri életmentő) katonák ismereteinek szinten tartására is nagy hangsúlyt fektetnek. Ezen oktatások igen fontos része az alapfokú újraélesztés (BLS). Az egészségügyi szakállomány már ennek a továbbfejlesztett változatát, a kiterjesztett újraélesztést alkalmazta, mely során a dandárnál rendszeresített LIFEPACK 500 és LIFEPACK

A légútbiztosítás eszközei

Medence rögzítése szükségeszközökkel

1000 defibrillátort is használtak. A nap folyamán az előadók több szituációs gyakorlatot beépítettek a képzésbe: az instruktorok állandóan változtatták az adott helyzeteket, nehezítve és életszerűvé téve az ellátást az állomány számára. A gyakorlás folyamán a katonák az egészségügyi szolgálatnál rendszeresített egészségügyi táskát, felszerelést, valamint a betegvizsgáló monitorokat használták, amelyek képesek folyamatos vérnyomás-, légzésszámmérésre, EKG készítésére és oxigéntelítettség mérésére.

A harmadik napon az ITLS (nemzetközi traumaellátás) szerinti súlyosérült-ellátás bemutatására és begyakorlására került sor. A résztvevők a szituációk során a sebesültszállító gépjárművekben rendszeresített sérültkimentő és

-rögzítő eszközöket használták: a KED-mellényt, medenceövet, lapáthordókat bedboard-fejblokkal, nyakigerinc-rögzítőket, vákuummatracot, valamint a vákuumvégtagrögzítőket. Gyakorolták a katonai rohamisak levételét, a sérültmozgatást és a kihűlés elleni védelemhez használt egyszerű eszköz alkalmazását. Ki gondolná, hogy erre a legújabb nemzetközi ajánlás szerint a buborékfólia felel meg leginkább?! Akár mínusz öt fokban is megelőzi a test kihűlését.

A továbbképzés során az Egészségügyi Központ állománya sok új ismeretet, gyakorlati fogást sajátított el. Mind az instruktorok, mind a résztvevők hasznosnak és sikeresnek értékelték a tanfolyamot. Egyrészt a csapatoknál az egészségügyi katonák, ápolók, orvosok

nagyon leterheltek, szakmai fejlődésükhöz azonban egy ilyen intenzív, kétszer három napos képzés is sokban hozzájárul. Másrészt az utóbbi időben a sürgősségi ellátásban is megjelentek új nemzetközi ajánlások, protokollok (ITLS, RSI).

A napi laktanyai élet, az egészségügyi biztosítások (lövészetek, harcászati foglalkozások, vezetési gyakorlatok), a kiképzések során előforduló balesetek ellátásához a szakállománynak naprakész rutinnal kell rendelkeznie. Az egészségügyben nem lehet valamit csupán „megfelelőre” értékelni. A végrehajtandó számos feladat közben nem szabad megfeledkezni a szakállomány magas szintű képzéséről sem. Ezért is volt kiemelkedő és egyedülálló lehetőség ez a tanfolyam Hódmezővásárhelyen az MH 5. Bocskai István Lövészdandár egészségügyi szakállományának. Remélhetőleg ez a képzés egy folyamat első lépése volt. Hasznos volna legalább negyedévenként ilyen, egymásra épülő ismereteket oktató, háromnapos képzéseket tartani a folyamatosan megújuló szakmai ismeretek elsajátítása végett. Mindezt úgy, hogy a részt vevő állomány a korábban említett fő témaköröket alaposabban, részletesebben megismerje. Hiszen ez az állomány egészségügyi szakemberekből áll, akiknek hivatásuk és egyben kötelességük is, hogy a hétköznapi életben és a különleges feladatok végrehajtása során megsérült személyt, beteget szakszerűen ellássák.

Matuszka József főtörzsőrmester
MH 5. BILDD 5/62 LZ
Gyógyítórészleg, szakápoló

A HAF „NEMZETKÖZI KEZEKBEN”

A NATO brunsumm-i Összhaderőnemi Parancsnokság (Joint Forces Command) állományában szolgáló Alessandro Cozzi főtörzszászlós (olasz haderő), Alexander Graham főtörzsőrmester (brit haderő), Hernáczki Csaba főtörzsőrmester (Magyar Honvédség) és Stefan Thomas főtörzsőrmester (német haderő) hivatalos magyarországi látogatásuk során érdeklődéssel tekintik át a Honvéd Altiszti Folyóirat eddig megjelent számait.

Szöveg és kép: dr. Murinkó Attila alezredes

A VEZETŐ ALTISZTEK SZEREPE AZ ALAKULATNÁL MINDEN TERÜLETEN MEGHATÁROZÓ

A Magyar Honvédség 25. Klapka György Lövészdandár a Magyar Honvédség egyik legnagyobb szárazföldi katonai szervezete, melynek vezénylőzászlósi beosztásába 2014 őszén lett ki-nevezve Farkas Róbert főtörzszászlós.

– Róbert, mondanál pár szót magadról?

– Budapesten születtem 1977-ben. Édesanyám foglalkozása óvónő, édesapám hivatásos katonaként szolgált. Katonacsaládból származom, apai ágon a nagyapám is hivatásos katona volt. Születésem óta Tatán élek, Szomódon jártam általános iskolába, a középiskolai tanulmányaimat a Jávorka Sándor Mezőgazdasági Szakközépiskola és Technikumban végeztem. Házasság vagyok és van három gyermekem.

– *Hogyan lettél katona?*

– A középiskolai évek végén elvezénylöttem édesapámat, aminek következtében megváltozott a család helyzete. Korábban nem készültem katonai pályára, de az élethelyzet adta lehetőségekből és a családi példából kiindulva a katonai hivatást választottam. Jelentkeztem a Kossuth Lajos Katonai Főiskola felderítő szakára. A felvételi pontszá-

mom nem volt elegendő, hogy bekerüljek a választott szakra. Ekkor Szekeres József ezredes, a harckocsizó tanszék vezetője behívott egy kis beszélgetésre, és meggyőzött a harckocsizó szakma szépségeiről. Javaslátát megfogadva felvételt nyertem az egyéves tiszthelyettesi kar harckocsizó szakára, így érettségi után, 1995. augusztus 16-án vonultam be alapkiképzésre a Kossuth Lajos Katonai Főiskolára.

– *Mi volt az első beosztásod?*

– Mivel Tatán éltem, érthető módon Tatára szerettem volna kerülni. Akkoriban két harckocsizózászlóalj volt Tatán, egy harcoló és egy kiképzőzászlóalj. Balszerencsémre nem volt Tatán üres harckocsizó tiszthelyettesi hely, így kénytelen voltam elfogadni a 2. gépesített lövészzászlóaljnál egy kiképző tiszthelyettesi beosztást. Aztán a szerencse mellém szegődött, mivel a 2. harckocsizózászlóalj 2. századánál megüresedett egy szakaszparancsnoki beosztás, így két hét lövészkedés után a szakmámba kerültem.

– *Hogyan lettél lövész?*

– Egy kiképzési ciklus végrehajtását követően a harckocsizózászlóaljnál bejelentették, hogy fel fogják számolni az alegységet. Ekkor helyeztek át az 1. gépesített lövészzászlóalj 2. századához 3. szakaszparancsnoki beosztásba.

– *Hogyan élted meg a váltást?*

– Izzalmas időszak volt az életemnek. Ekkor már folyamatban volt a szemléletváltás a lövészharcászban, és a lövészzászlóalj parancsnoki állományát a nyugati szemléletű harcászati eljárásokra készítették fel. Ennek köszönhetően a gyalogosharcászban lévő hiá-

nyosságaimat gyorsan pótolni tudtam, ráadásul a harckocsizó múltam előnyt jelentett a harcjárművek alkalmazása, illetve a harckocsizókkal való együttműködés során. Akkoriban nem gondoltam, hogy a 2. lövészszázadra mint anyaalegységre fogok majd tekinteni. Mindkét fegyvernemnek megvannak a szépségei, melyeket megtapasztalva beleszerettem ezekbe a szakmákba. A szívemben a harckocsizó szakma mindig is jelen lesz, de valójában lövész lettem.

– *Hogyan lettél vezénylőzászlós?*

– 2001-ig voltam lövész szakaszparancsnok, de ettől az évtől kezdve a szakaszparancsnoki beosztásokat csak tisztek tölthették be – korábban a 2. és 3. szakaszparancsnoki beosztásokba tiszthelyettesek is kerülhettek –, ennek következtében lettem a 2. századnál kiképző tiszthelyettes, miközben megbízással elláttam a 3. szakaszparancsnoki beosztást. 2002-ben kineveztek a 2. lövészszázad vezénylőzászlósi beosztásába. Ettől a pillanattól kezdve végig vezénylőzászlósként szolgáltam. 2009-ben kineveztek az 1. lövészzászlóalj vezénylőzászlósi beosztásába, majd 2014-ben a Magyar Honvédség 25. Klapka György Lövészdandár vezénylőzászlósa lettem.

– *Tulajdonképpen hogyan jellemeznéd a vezénylőzászlósi beosztást, illetve magát a vezénylőzászlóst?*

– A vezénylőzászlós a legmagasabb beosztású altiszt az alegység-nél, illetve a katonai szervezetnél. Elsődleges védelmezője és támogatója a parancsnok elgondolásának a feladat végrehajtása közben. Neki mindig példát kell mutatnia mindenkinek. Folyamatosan figyelnie kell a kiképzés szintjét, hatékonyságát, a katonák morális helyzetét. Képesnek kell lennie a javaslattételre a parancsnok felé: mi az, amit szükséges megváltoztatni vagy ki az, akit esetleg el kell mozdítani azért, hogy a parancsnok szándéka teljesüljön.

Farkas főtörzszászlós 2014 ősze óta az MH 25. Klapka György Lövészdandár vezénylőzászlósa

– Sokszor lehet hallani az altiszti támogató csatornáról, meg tudnád fogalmazni ennek a lényegét?

– Az altiszti támogató csatorna egy kétirányú információs folyamat a közkatonától a Magyar Honvédség vezénylőzászlósáig. A legnagyobb értéke ennek a kommunikáció lehetősége, hogy el tudjuk juttatni a „Mit?” és „Miért?”-et a közkatonától a parancsnokig és vissza. A vezénylőzászlós fontos feladata az is, hogy visszacsatolást tudjon adni a parancsnoka számára. Ezt leggyorsabban és leghitelesebben az altiszti támogató csatornán keresztül képes végrehajtani.

– Milyen kihívásokkal szembesültél a munkád során?

– Amint tapasztaljuk, a Magyar Honvédség folyamatosan változik, így a lehetőségeink és a feltételrendszer is. Kialakulóban van az altiszti életpálya, folyamatosan változik az altisztképzés, megjelent a minősítő vizsga, a központi előmenetel. Új értékelési rendszer lett bevezetve, változik az illetményrendszerünk, módosulnak a velünk szemben támasztott fizikai követelmények. Az igazi kihívás a változásokat úgy lekövetni és kommunikálni a beosztottak irányába, hogy az állomány hite és morálja megmaradjon.

– Szolgáltál külföldön?

– Külszolgálaton öt alkalommal voltam. 2000-ben és 2002-ben rajparancsnoki beosztásokban szolgáltam a KFOR ŐBZ (Őr- és Biztosító Zászlóalj) állományában,

Farkas Róbert két alkalommal is rajparancsnoki beosztásban szolgált a KFOR Őr- és Biztosító Zászlóalj állományában

Koszovóban. Később 2005-ben vezénylőzászlósi beosztásban teljesítettem szolgálatot Macedóniában, Szkopjében. 2006-ban Koszovóban a KFOR ŐBZ kötelékében voltam vezénylőzászlós, majd 2007-ben ismét vezénylőzászlósi beosztásban szolgáltam, de már Bosznia-Hercegovinában, Szarajevóban.

– Hogyan élted meg a külszolgálatokat?

– Az első két alkalom az újdonság erejével hatott, ráadásul akkoriban a külföldi szolgálat hatalmas anyagi előnyhöz juttatta hozzá az embert. Szélesedett a látóköröm, hiszen más haderők katonáival, felszerelésével találkoztam, és esetenként betekintést nyerhettem

katonai tevékenységükbe hadműveleti területen. A külszolgálatnak negatív hatásai is voltak, amelyek a mai napig érvényesülnek. A katona huzamos távolléte a családtagoktól, barátoktól egy folyamatot indíthat el, történetesen egy elhidegülés, eltávolodás figyelhető meg, amelynek kimenetele akár a kapcsolatok megszűnésével is járhat. Ugyanakkor az egy helyen szolgálók között egy szorosabb, bizalmi kapcsolat alakul ki.

– Milyen terveid vannak a jelenlegi beosztásodban?

– Hiszem, hogy a vezető altisztek szerepe az alakulathoz minden területen meghatározó. El kívánom érni, hogy a vezető altisztek ne egymás mellett dolgozzanak, hanem egymással szoros együttműködésben. Ők azok a személyek, akik igazán ismerik az állományt, ismerik a parancsnok szándékát, és az eredményes feladatvégrehajtás érdekében megalapozott javaslatokkal élnek az adott szintű parancsnok irányába. Ők azok, akik az alegységek napi életében az állandóságot, a fegyelmet megteremthetik. Ezért a jelenlegi fő célkitűzésem összekovácsolni a dandár alárendeltségében szolgáló zászlóalj-, illetve osztályszintű vezénylőzászlósokat, aminek hatására biztosítottá válhat az egységes követelménytámogatás.

Berek Zsolt főtörzszászlós
Fotó: családi archív felvételek

A főtörzszászlós nagy becsben tartja a missziós szolgálata alatt készült fotó- emlékeket

A HAZAÉRT

MAGYAR HONVÉDSEG

A CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI SZEGEDI 7. UTÁSSZÁSZLÓALJ AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚBAN

Az első világháború kitörésének 100. évfordulójáról való megemlékezés kapcsán mi műszakiak nem mehetünk el a szegedi 7. utászszázlój első világháborúban játszott szerepe mellett. Írásomban szeretném megvilágítani a műszakiak feladatait a harcoló alakulatok életében, és leróni tiszteletemet elődeink munkássága előtt. Nagy segítségemre szolgált Jacobi Ágost¹ utászvezredes emlékkönyve, mely hűen tükrözi az adott kor magyar műszaki csapatainak történetét és felépítését.

A honvéd műszaki csapatnem története az 1848–1849-es forradalom és szabadságharcig nyúlik vissza.² Ebben az időben a császári és királyi csapatok legénységének kiegészítése kizárólag az osztrák örökös tartományokból történt. Az összes műszaki alakulat Magyarország határain kívül állomásozott, csupán Pétervárad, Arad és Komárom várában voltak „sáncszolgálatra” beosztott aknász- és árkászkülönítmények. 1848 augusztusa után a Hadügyminisztérium korabeli szóhasználattal utász- és árkászkar felállítását vette tervbe. Ennek eredménye lett az 1. utászszázlój felállítása Pesten, a 2. és 3. utászszázlój felállítása Pozsonyban és a 4. utászszázlój felállítása Máramaros vármegyében. 1849-re a Honvédségnek 18–21 utászszázada és 4 árkászszázada volt.³ A honvéd műszaki csapatok építettek hidat a Dunán, a Garamon, a Vágon, a Tiszán és a Maroson. Komáromnál 1849 áprilisában a Dunán épült egy „tutaj- és bakhíd”, amelyet a korabeli feljegyzések szerint a komáromi ácsok és

polgárok segítségével épített a honvédség műszaki szolgálata. Ennek emlékére ünnepeljük meg a műszakiak napját minden év április 25-én. További fontos területei voltak a műszaki munkáknak a rombolások, a várépítés és az erődítés. Kiemelkedő teljesítmény volt a szegedi sáncok megépítése,⁴ ahol 120 000 ember befogadására tették alkalmassá a védműveket.⁵

Farkasverem (töltésszerű, mély lyuk, amelynek feke felfelé álló, hegyes karókkal van ellátva, és az egész ágakkal befedve) építése a galíciai fronton
 Forrás: Nemestóthy-Szabó Béla: Naplóm, I. kötet (a Zrínyi Kiadónál kéziratban)

Az Osztrák–Magyar Monarchia hadseregében az utászok állandó jellegű szervezete az 1867-ben felállított k. u. k. Pionier-Regimenttel kezdődött. Ez az utászvezred 1893-ig működött, amikor is megalakították a k. u. k. Pioniertruppe szervezetét, ami 15 önálló utászszázlójból állt.

Ezek között 5 zászlóalj volt, amelyek Magyarország területéről kapták a kiegészítést: 1. zászlóalj (Pozsony), 2. zászlóalj (Budapest), 3. zászlóalj (Gyulafehérvár), 4. zászlóalj Komárom, 5. zászlóalj (Szeged). Más források 6 zászlóaljat említenek.⁶ 1912-ben az átszervezések után – a meglévő szervezetekre alapozva – 8 utász-, 14 árkász- és egy hídépítő- zászlóaljat hoztak létre, amelyek közül 9 volt magyar kiegészítésű (4. budapesti, 5. komáromi, 7. szegedi utászszázlójak

és a 4. budapesti, 5. komáromi, 6. kassa-komáromi, 7. szegedi, 12. gyulafehérvári és 13. észéki árkászszázlójak). A műszaki zászlóaljak annak a hadtestnek a számát viselték, amelynek területéről kiegészítést nyertek. Ezek, a szegedi zászlóalj 4. századának kivételével, amely a boszniai Visegrádon állomásozott, a fenti állomáshelye-

¹ Jacobi Ágost (Segesvár 1881. május 19. – Budapest, 1973. május 30.) műszaki ezredes, szakíró. 1900-ban fejezte be a hainburgi hadapródiskolát, majd csapatszolgálatot teljesített mint utász. Kétszeres életmentő, 1906–1908 között a bécsújhelyi sporttanári tanfolyam hallgatója volt. Az I. világháborúban a szerb, a román és az olasz harctereken harcolt, több kitüntetést kapott. Tanára volt a mödlingi műszaki akadémiának és a Ludovika Akadémiának. Társzerzője és szerkesztője a „Magyar műszaki parancsnokságok, csapatok és alakulatok a világháborúban” című munkának. Sírhelyét, amely a Farkasréti temetőben volt, a '90-es években felszámolták. Forrás: http://www.hhk.uni-nke.hu/downloads/kiadvanyok/mkk.uni-nke.hu/PDF_2014_2sz/2_Muszakiak%20az%20I.%20vilagaboruban.pdf

² Forrás: http://www.hhk.uni-nke.hu/downloads/kiadvanyok/mkk.uni-nke.hu/PDF_2014_2sz/2_Muszakiak%20az%20I.%20vilagaboruban.pdf

³ Padányi József a cikkben megemlíti: vannak feljegyzések, hogy az erdélyi csapatoknál is létrehoztak egy „székely utászcsapatot”. Forrás: http://www.hhk.uni-nke.hu/downloads/kiadvanyok/mkk.uni-nke.hu/PDF_2014_2sz/2_Muszakiak%20az%20I.%20vilagaboruban.pdf

⁴ A szerbek által veszélyeztetett Szeged körül már huzamosabb idő óta folytak az erődítési munkálatok. 1848 telén, midőn a Bánságban működő magyar seregeket is a Közép-Tiszához rendelték, a szerbek pedig ennek következtében a Marosig nyomultak, és Szegedet is háborgatták, a város megrohanása ellen a Tisza bal partján, a Marostól az ún. Boszorkányszigetig sáncokat emeltek, melyek a szilléri híd, Óthalom, Dorozsma és a Matyhíd irányában, félkörben mintegy hárommérföldnyi hosszúságban húzódtak. E sáncok terveit Török Ignác mérnök tábornok készítette. Forrás: http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/telepulesek_ertekei/szeged/szeged_tortenete_2/pages/016_a_szeptemberi_fordulattal.htm

⁵ Forrás: http://www.hhk.uni-nke.hu/downloads/kiadvanyok/mkk.uni-nke.hu/PDF_2014_2sz/2_Muszakiak%20az%20I.%20vilagaboruban.pdf

⁶ <http://mek.oszk.hu/02100/02185/html/52.html>

Lövészárók géppuskafésszel az Isonzó folyó vidékén
Bedécs Gyula: A Doberdótól a Dolomitokig (Zrínyi Kiadó, Budapest, 2015)

ken voltak elhelyezve.⁷ 1917-ben az újabb átszervezést követően összevonták az utász- és árkászcsapatokat. Az átszervezés után az újonnan felállított 60 árkászzászlóalj közül 24 nyert Magyarországról kiegészítést. Az újonnan létrehozott árkászcsapathoz tartozott/tartoztak még a lángszórós alakulat, a gázzászlóalj, a kőfúró alakulatok, a hídépítő zászlóaljak, a folyamaknász csapatok és az elektrozászlóalj.⁸

Utászok és árkászok az egyes harctereken

Az egyes utász- és árkászszázadok sorsa nagyon különböző volt. Ez elsősorban a harctértől függött, azután attól, hogy állandó beosztásban volt a század valamely magasabb parancsnokságnál, vagy „vándorszázad” volt-e, amelyet minden nagyobb eseménynél, kivált folyamátkelésnél, kritikus helyzetekben vetettek be.⁹ 1914–15 évben a szerb hadjáratokban részt vett utász- és árkászszázadok gyakori, nagy veszteséggel járó folyamátkelésüket hajtottak végre (Sabác, Jarak, Drina-átkelések, Kolubara, Belgrád), új közelharc-eszközökkel (akna- és gránátvetőkkel) küzdöttek együtt a gyalogsággal. Az orosz

harctéren az utászok és az árkászok 10 támadásban és orosz ellentámadásban vettek részt.

Támadásban dróttakadályok megsemmisítése, erőszakos folyóátkelések, hadi- és szükséghidak javítása és építése, utak járhatóvá tétele volt a műszaki csapatok feladata. Ezt a tevékenységet a harcoló csapatok élén kellett végezni. Az ellentámadás esetén a csapatok mögött haladva az ellenség előnyomulásának lassítása, megakadályozása volt a feladatuk az általuk felépített utak, hidak rombolásával.

Az olasz háború a magyar műszakiakat a nekik ismeretlen „sziklavilágba” szólította, ahol új feladatok vártak rájuk. Elkövetkezett az állásokból, sziklából való robbantásnak, alagutaknak, kavernáknak¹⁰ és aknaharcoknak az ideje.¹¹ A magyar műszakiak 11 Isonzó melletti csatában, több mint két éven át küzdöttek sikeresen. A 12. isonzó csata 1917. okt. 24-én a tolmeini áttöréssel megindította a magyar műszakiak előnyomulását a Piavéig.¹² A műszaki csapatok fő feladata ismét a folyókon való átkelés biztosítása lett. Fölrobbantott hidakat állítottak helyre, hadi- és szükséghidakat építettek. 1918. június 15-e

után a Piavén át való általános támadás összeomlik, és az utászok és árkászok nagy része meghal. 1918. október 24-én kezdődik az olaszok általános ellentámadása. Ekkor az osztrák–magyar hadsereg összeomlik. Az egyesített árkászok részt vesznek a harcokban, bizonyítva régi jelszavukat: támadásban az elsők, visszavonulásban az utolsók.¹³

A műszaki csapatok létszáma és vesztesége az I. világháborúban

Az osztrák vezérkar adatai szerint az utászok és árkászok létszáma 1918 elején a hadsereg összlétszámának 2,8 %-a volt. 1918-ig 8 és fél millió ember teljesített szolgálatot az Osztrák–Magyar Monarchia hadseregében, ebből műszaki katonák 221 000 fő volt. A hősi halált halt katonák száma 519 365 fő volt. Jacobi szerint az utászokra és árkászokra 3688 fő halott, 12 452 fő sebesült és 5704 fő eltűnt és fogoly jutott. Az árkász- és utászszázadoknál 1918 végén a létszám 93 000 fő volt.¹⁴

A műszaki csapatok Szegeden

A katonai közigazgatás köréből 1876-ban a városban települt a cs. kir. (közös) 46. gyalogezred parancsnoksága, valamint a m. kir. honvédség II. kerületi, 45. gyalogdandár és ezen belül a 3. zászlóalj parancsnoksága. (E honvédkerület területét képezte 1883-ban Arad vármegye aradi és pécskai járása, Bács-Bodrog, Csanád, Csongrád, Krassó, Szörény, Temes és Torontál vármegye a beékelt városi törvényhatóságokkal együtt.) Az 1911. évi, szegedi címtár adatai szerint az előbbieken kívül a városban volt a 14. cs. kir. utászzászlóalj, a II. honvéd kerület hadbiztossága és számvevősége, az 5. honvéd gyalogezred, az 1. honvéd lovasdandár, a 3. honvéd huszárezred, valamint a hozzájuk

⁷ Jacobi Ágost (szerk.): Magyar műszaki parancsnokságok, csapatok és alakulatok a világháborúban. Budapest, 1938, Közlekedési Nyomda, 31. old.

⁸ Forrás: http://www.hhk.uni-nke.hu/downloads/kiadvanyok/mkk.uni-nke.hu/PDF_2014_2sz/2_Muszakiak%20az%20I.%20vilaghaboruban.pdf

⁹ Jacobi, 6. old.

¹⁰ Kaverna: barlang, üreg, sziklafedezék. Forrás: <http://kaverna.szojelentese.com/>

¹¹ Jacobi, 7. old.

¹² http://hu.wikipedia.org/wiki/Isonz%C3%B3i_csata

¹³ Jacobi, 7. old.

¹⁴ Jacobi, 9. old.

tartozó két – cs. kir. és honvéd – csapatkórház.

A világháború harctereinek jelentős részén, a gyalogsági alakulatokkal együtt, azok utólag is nagyra becsült segítőiként ott voltak a szegedi műszakiak. 1898-ban, a nekik épített új laktanyába (Hattyas sor) helyezték Szegedre az 1893-ban felállított cs. kir. 14. utászászlóalj; a Monarchia műszaki alakulatainak 1912. évi átszervezésétől a 7. számot viselte. 1917 végével az utászászlóalj árkászászlóaljjá (sapeur-ök) alakultak: az új számozás szerint a 7. utászászlóaljból a 35., 38., 51., 53. sz. árkászászlóalj keletkeztek. A háborúban a szegedi műszaki alakulatok is változatos, főleg erődítési, hadihíd- és vasútépítési tevékenységet hajtottak végre, önfeláldozóan

segítve a többi fegyvernemet. Különös jelentősége volt ennek az olasz fronton, a Doberdón és a Piavenál. József főherceg is döbbenettel ír arról a pokolról, ami Doberdót jellemezte, és ennek alapján fogalmazta meg: „Doberdó, te élni fogsz borzasztó dicsőség jelképeként a magyar hadtörténelem első lapján...” A Monté San Michele, San Martino, a Montelló körüli rettenetes csaták emlékét őrzi a San Martinó-i templom romjai közül kivágott és Szegedre visszahozott, a múzeumnak ajándékozott fa, a József főherceg által adott, „San Martino hősei” elnevezés. Meg kell említenünk azt is, hogy a főherceg általában becsülte a szegedi alakulatokat, sokat tett értük, sok panaszukat orvosoltatta a közös hadvezetőségénél. Juhász Gyu-

la emelkedett, szép versben állított emléket a negyvenhatosoknak, az ezred nagyszámú hősi halottjának, eltűntjének. Nagy volt a sebesülési arány is. 1915. július 5-től 1917. július 24-ig a három zászlóaljnyi 46. gyalogezredből hősi halált halt 16 tiszt és 1235 legénységbeli, eltűnt 21 tiszt és 1131 legénységbeli, megsebesült 66 tiszt és 6365 legénységbeli, összesen tehát a hadilétszámnak több mint 1/3-a hősi halott, a sebesültek száma annak több mint kétszerese. A sebesülteknek kb. 75 %-a egyszer, 40%-a többször is visszatért a harcra. Ha figyelembe vesszük, hogy az eltűntek csaknem kivétel nélkül meghaltak, akkor az ezred hősi halottai 2403 főt tesznek ki, azaz a hadilétszám kb. 76%-át.¹⁵

Korsós Sándor sz. törzsőrmester

¹⁵ http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/telepulesek_ertekei/szeged/szeged_tortenete_3_2/pages/015_szeged_a_vilaghaboruban.htm

EGY POSZTER MARGÓJÁRA

2013 novemberében került sor az Amerikai Egyesült Államok haderejétől kölcsönhasználatra kapott MaxxPro MRAP harcjárművek ünnepélyes átadás-átvételére. Az átadási ünnepség helyszínéül a Magyar Honvédség Bakony Harckiképző Központ hajmáskéri kiképzőbázisa szolgált, ahol a MH BHK ellenerőszakada – az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis és az MH 5. Bocskai István Lövészdandár szakembereivel és technikai eszközeivel közösen – egy harcászati bemutatót tartott az Amerikai Egyesült Államok budapesti nagykövetségének ügyvivője, Magyarország honvédelmi minisztere, a katonai vezetők, valamint az országos média képviselői számára. A bemutató képzelt harcászati helyzetben egy gépjármű-menetoszlopot ért támadást és az arra történő reagálást, ellencsapást szemléltette. A képen az a pillanat látható, amikor a Gripen vadászgép légi támogatást nyújt, imitált bombavetéssel. Az imitáció rendkívül jól sikerült, remek volt az időzítés és a hatás is, ugyanis a robbanás következtében a figyelő ablakai, ahonnan a vendégek a bemutatót figyelemmel kísérték, betörték, így a VIP-vendégek közvetlen közelről tapasztalhatták meg egy robbanás erejét. A katonák felkészültsége mellett talán ez a momentum is hozzájárult ahhoz, hogy valamennyi jelenlévő előljáró elégedettséggel nyilatkozott a bemutatóról és a részt vevő állomány felkészültségéről.

A poszteren (12–13. oldal) szereplő kép egyébként jól bizonyítja, hogy photoshop nélkül is lehet remek fotókat készíteni, természetesen ehhez jó érzék és sok szerencse is szükséges.

Gervai János törzsszázlós

ROBBANTÁSI FOGLALKOZÁSVEZETŐK TANFOLYAMA

A Magyar Honvédség Összhaderőnemi Parancsnokság éves munkatervében és kiképzési intézkedésében meghatározottak alapján, az MH 5. Bocskai István Lövészdandár szervezésében márciusban, két turnusban, Hódmezővásárhely helyőrségben került sor a robbantási foglalkozásvezetők és fel nem robbant kézigránát-megsemmisítő felkészítő tanfolyamára.

Az elméleti és gyakorlati foglalkozásokat a helyi Művelettámogató Műszaki Zászlóalj állományából kijelölt, magas szinten felkészült mentorok (kiképzők) tartották. A foglalkozásokon az állomány megismerkedhetett a robbantási alapismeretekkel és a különféle típusú robbanóanyagokkal, továbbá az azok szállításakor és használatakor betartandó biztonsági rendszabályokkal, valamint a fel nem robbant kézigránát-megsemmisítésének szabályaival.

A kiképzés célja volt olyan szinten elsajátítani az ismereteket a résztvevőkkel, hogy a tanultakat legyenek képesek oktatni az alakulatoknál tartandó robbantási foglalkozások alkalmával. A tanfolyam végén a beiskolázott állománynak elméleti és gyakorlati vizsgán kellett bizonyítania megszerzett tudását.

Surányi Barnabás zászlós

HÚSVÉT UTÁN

„Aki teljesíti Mennyei Atyám akaratát...”

A Föltámadott Mesterről tanúságot tevő Egyház határozott és kompromisszumot nem tűrő állítása „Jézus Krisztus (a Messiás) az Úr”. Igehirdetésük kovásza ez a hitvallás, mely átjárja a Názáreti Jézus földi életéről vallott elbeszéléseket, de rámutatva: Jézus egész élete küzdelem volt a gonosz és a gonoszág ellen, megkísértése napjától a Golgota gyalázatos keresztyén elszenvedett kínhaláláig. Az Isten Országát emberközelbe hozó példabeszédek tanító képei és a gyógyító szeretet embert felemelő csodáinak leírása nem a Názáretből jött rabbiról, a Galileában támadt prófétáról szólnak; hanem „Isten hatalmas Fiáról” (Rómaiakhoz írt levél 1, 4), „mert nevének kimondására a gonosz lelkek engedelmeskednek” tanítványainak (Lukács evangéliuma 10,17); Krisztus győzött a gonosz fölött: feje lett minden fejedelemségnek és hatalmasságnak... fegyvereitől megfosztva őket diadalmaskodott rajtuk (Kolosszeieknek írt levél 2,10.15).

Jézus életében szakadatlan küzdelmet láttatnak az evangéliumok, kimondva vagy kimondatlanul: a Názáreti minden szava, valamenynyitette a gonoszág széttördelése és eltiprása Isten hatalmával. A Határtalan Jóság gyámolító kezével és gyógyító erejével karolta föl a kiközösített bélpoklosokat: a Rendíthetetlen Irgalom állhatatos csendjének erejével mentette meg a házasságtörő asszonyt a törvényre hivatkozó elvakult fanatizmus életet kiirtó dühétől; a reményben gazdagító Szeretet hangján szólította meg a hitből és reményből kidaszított vámosokat, botrányosan közösséget vállal velük, sőt nem áttolja a nyilvános bűnösöket az Isten Országá polgárainak mondani.

Ezért is meglepő az a vád, ahogy sokszor megtámadják Jézust. Az Őt meg nem értőben, önmaga igazát nyújtja a vád: Jézust Belzebub, a gonosz fejedelme szállta meg. Ahogy a jóságból fakadó irgalmas tett és könyörületesség határtalan, úgy iradatlan a gonoszág gáncoskodása, mely ne kezdené ki, sőt ne próbál-

ná lerombolni, ahogy történik ez a Márk evangéliuma 1, 27-28-ban, de azóta is mindig: Jézus gyógyításait a gonosztól valónak mondják „Izrael tanítói”. Az adni nem tudó féltékenység saját esélyeiről nem lemondó aggodalma szól belőlük. Igaz hatalommal bíró új tanítás ez, mely a gonosz lelkeknek is parancsol, mindenfelé elterjedt Galileában, de a Názáreti rabbinak nem lehet tekintélye, szavának és tetteinek ereje nem jöhet Istentől. Áskálódó szavuk Jézus perében aztán halált hozó váddá érik.

Jézus válasza egy példázat, mely iróniát sejtet, ahogy lerombolja az át nem gondolt ellentmondásos rágalmat: egy ország vagy ház nem támad önmaga ellen, mert meg hasonlik és elpusztul, s így a sátán sem űzheti ki a sátánt (vö. Márk Evangélium 3,24-26). A gonosz nem ad érdektelen jóságot, hiszen ezzel önmagát rombolná le és pusztítaná el. Aki pedig Jézus önzetlen, embert gyógyító csodáit a sátánnak tulajdonítja, az nem egyszerűen téved és hamisan ítél, hanem bűnös, mert tudatosan nem ad életteret Isten Lelkének, így jogosak Jézus kemény szavai, hogy a megátalkodott nem nyer bocsánatot.

De a Jézus Isten Országá hirdetésének sürgető feladatát értetlenül fogadják övéi is: anyja, a testvérek, a rokonság. Hallják a szóbeszédet: „evésre sincs ideje már...”, elvesztette az esztét” (Márk Evangélium 3,20-22). A családtagot féltő gondoskodás indítja el őket hozzá, hogy erővel hazavigyék. Sokan talán úgy vélik, Jézus elutasítja övéi aggódo szeretetét, de ő Atyjához kötődő, oly mélyen megélt fiúi szeretet révén mutat rá a hozzá kötődő földi ragaszkodás igazi valóságára: „Az az én anyám és testvérem, aki teljesíti Mennyei Atyám akaratát”. Nem a földi keretekre van tekintettel, nem személyeskedik: a Kafarnaumba gyűlt sokaságra, a körülötte levőkre mutat, kik kirtartóan követték, a betegségeikből meggyógyítottakra, az éhes és gyötrődő lelkűekre, kiknek

Feltámadás, 1442–1445. Mázás és terracotta polychromed, 200x265 cm, Duomo, Firenze

visszaadta szívük békéjét, megmutatta az élet igaz boldogságát. Azok az Ő „anyja és testvérei”, akik hisznek őbenne, akik megértik, hogy Isten jósága ajándékairól mondott szavai betöltik életüket.

Jézusnak az Atya akarata „ele-del” (János Evangélium 4,34), mely táplálja a fiú földi életét, betölti azt, hogy küldetésében legyőzve a gonoszágat kiszabadítsa a halálfelelem rabszolgaságában, a hamis önszeretetet bilincseiben sínylődő embert, föltárva az Isten kimondhatatlan szeretetének irgalmas, éltető jóságát. Az Atya üdvözítő akarata hatja át az „országrol” szóló tanítást, a csodatettekben megnyilvánuló erő ebből az akaratból tör fel, s korlátozhatatlan szeretetben a legvég-sőkig megy el: hogy életet adjon a szolgálknak, Egyszülött Fiától a rabszolgák rettenetes halálában kívánja életét. Jézusban, a Krisztusban az Isten irgalmas jósága fordul az ember felé, hogy felismerje az ember: ő mindent megelőzően, már a bűnében, a Jóságtól való elfordultságában szereti az embert.

Erre a szeretetre várja az ember választát, folytonosan adva segítséget, mely által az ember szabad döntésében eszközévé válhat, hogy róla, Jézusról, az Isten Fiáról tanúságot tegyen szavaival, tetteivel és egész életével.

HM Katolikus
Tábori Lelkeszi Szolgálat

Honvédségi Szemle
A Magyar Honvédség
központi folyóirata a világhálón:
www.honvedelem.hu/
kiadványok

SPORT? CSALÁDBAN MARAD...

A fizikai alkalmasság követelményeinek való megfelelés és a kiképzési eredmények megfelelő szinten tartása minden katona számára fontos feltétele a katonai pályán bármely beosztás ellátásának. Vannak, akik olyan szinten művelik ezeket a tevékenységeket, hogy – mintegy kihívásként értékelve a lehetőséget – különböző versenyek alkalmával rendszeresen más katonákkal mérik össze képzettségüket, kitartásukat, akaraterejüket. Közéjük tartozik a Magyar Honvédség 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezred két katonája, egy fiatal házaspár, Béres László főtörzsőrmester és Béresné Arany Katalin szakaszvezető, akik a 2014-es évben az ezrednél elnyerték a „Legjobb női és férfi sportoló” címet. Velük beszélgettünk.

Béres László főtörzsőrmester és Béresné Arany Katalin szakaszvezető 2014-ben elnyerték a „Legjobb női és férfi sportoló” címet

Együtt a család egy vegyes csapatban. A feladat pontos meghatározásán a győzelem is múlhat

– Főtörzsőrmester úr, hogyan lett katona?

– Székesfehérváron születtem, de Vajtán nevelkedtem. Szerintem igazán jó magaviseletű gyerek voltam, bár a környezetem erről másképp vélekedett. A vajtai általános iskola után a sárbogárdi gimnáziumban folytattam tanulmányaimat, és mivel gyerekkorom óta katona akartam lenni, az érettségi megszerzése után Szentendrére, a Kinizsi Pál Tiszthelyettesképző Szakiskolába jelentkeztem. A sikeres vizsgákat követően 2002-ben Székesfehérváron kaptam első beosztásomat mint híradó tiszthelyettes. Több szervezeti változást követően előre mozgottam a ranglétrán a híradó vonalon, jelenleg főtörzsőrmesterként az információvédelmi szakterületen dolgozom.

– Mikor kezdett foglalkozni a sporttal?

– Már az általános iskolában indultam diákversenyeken, melyeken megyei szintig jól szerepeltem, így ez adott kedvet a sportolás folytatásához. A gimnáziumi évek alatt több sportágat is kipróbáltam: kézilabdáztam, kosárlabdáztam és atletizáltam. 2002-ben Szentendrén ismerkedtem meg a katonasportokkal. Indultam minden, számomra elérhető versenyen, de az első komolyabb eredményt akkor értem el, mikor Kata javaslatára részt vettem 2010-ben a helyőrségi háromtusán, ahol a 2. helyet szereztem meg. Ez az eredmény és – akkor még – menyasszonyom sportos életvitele erősített meg az elhatározásban, hogy versenyszerűen foglalkozzam a sporttal.

– Mely eredményeire a legbüszkébb?

– Mindegyik versenyre szívesen emlékezem vissza, de a 2012-ben a Magyar Honvédség Lőbajnokságán elért párbaj 1. helyezése, a 2014-ben a Magyar Honvédség Háromtusabajnokságán megszerzett 8. és a Katonai Tízpróba 4. helyezése jelentik számomra a legtöbbet.

– Nagyon szép eredmények ezek, gratulálók. Mit szeretne elérni, mit vár a 2015-ös évtől?

– A rendszeres edzésekkel leginkább a futásban szeretnék fejlődni, valamint a koncentrációs képességem szeretném fejleszteni, hogy a lövészeteken igazán jó eredménye-

Mindketten vallják: aki az alakulatát képviseli, annak a legjobb eredményt elérve kell teljesíteni

ket érjek el. Az idei év versenyei közül a pápai túlélfutást várom, ahol minél jobb helyezést szeretnék elérni. A Magyar Honvédség Lőbajnokságán párbajban szeretném a többi versenyzőt magam mögé utasítani, mint ahogyan az már 2012-ben sikerült, de legmerészebb álmom a háromtusa-bajnokságon egy dobogós helyezés megszerzése.

– Szakaszvezető asszony! Férje, Béres főtörzsőrmester említette, hogy az ön sportos életvitele motiválta a sportolás terén. Hogyan került kapcsolatba a sporttal és a honvédséggel?

– Székesfehérváron születtem a csernobili katasztrófa napján, de ez csak a férjemnek fontos, néha ezzel ugrat vagy ezzel bókol, hogy szerinte sugárzóan szép vagyok. A gyermekéveimet Nagylókon töltöttem, majd Dunaújvárosba kerültem, ahol sportiskolába jártam. Leigazolt atléta voltam a DVSI-nél. A kézilabdába is belekóstoltam a Dunaferr színeiben, de az atlétika miatt abbahagytam a labdajátékot. A 2001-es debreceni ifjúsági világbajnokságon nyitóversenyzőként vettem részt, és súlylökésben 4., gerelyhajításban 5., csapatban pedig 3. helyezést szereztünk. Az elhatározás, hogy csatlakozzam a honvédséghez, akkor született meg, mikor a rendvédelmi szakközépiskolába jártam. Az elhatározást 2009-ben tett követte, ekkor vonultam be Szolnokra alapkiképzésre. Az alap-

kiképzés teljesítése után Székesfehérváron, a Magyar Honvédség 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezrednél kaptam beosztást, és azóta különböző híradó beosztásokban végeztem és végzem a feladataimat. Az alakulat sportéletében is aktívan részt veszek a beosztásba helyezésem pillanatától kezdve.

– Ahogyan a férje, bizonyosan ön is büszke a sportban elért eredményeire. Megemlítené néhány fontosabbat?

– Általában az MH-szintű versenyeken az első tíz helyezett között szoktam lenni, bár volt két év kihagyásom egészségügyi problémák miatt. Amint ezek megszűntek, újra belevetettem magam a sportba. Az MH Síbajnokságán két alkalommal is 1. helyezett lettem – ez a verseny az idén hóhiány miatt sajnos elmaradt –, 2014-ben lőbajnokságon pisztoly női csapatban dobogós helyezést, Katonai Tízpróbán 2. helyezést értem el, a pápai túlélfutáson ezüstérmes lettem, csapatban az aranyérmes hoztuk el.

– Milyen tervei vannak az idei évre?

– Fejlődés, rendszeres edzésekkel – röviden így foglalhatom össze. Bár EUFOR-készenlétkben vagyok, de szeretnék indulni minden versenyen, és dobogós helyezés elérése a kitűzött cél. A legnagyobb eredmény 2015-ben az lenne, ha a számomra nagyon fontos katonai háromtusán benne lennék az első háromban.

Béres főtörzsőrmester a rendszeres edzésekkel leginkább a futásban szeretne fejlődni

A beszélgetés zárórészében mindkettejüket kérdezem.

– Az edzéseken versenyeznek is egymással?

László: – Nem, csak nem hagyom, hogy megelőzzön.

Katalin: – Vagyis igen. Motiválom azáltal őt és magamat is, hogy mindig megpróbálom leghagyni.

– A versenyzés a magánéletükben is megjelenik?

Béresné Arany Katalin szakaszvezető igen szigorú követelményeket támaszt magával szemben

László: – Nem, szépen elosztjuk a feladatokat, mint egy jó csapat. Kata például jól főz, én meg jól eszek.

Katalin: – Igen, jól és szívesen főzök, takarítok, miközben Laci „World of tanks”-szel játszik. Igazából nálunk a klasszikus szerepek szerint vannak a feladatok elosztva. Enyém a „női” munka nagy része, Laci pedig szerel, karbantart. Ugyanakkor, ha összegyűlnek a feladatok, szívesen veszem a segítségét, de nem elvárás vele szemben. Ebből nem volt még vita köztünk. Mindenki megtalálja a munkáját.

– Végezetül mit gondolnak a versenyzésről?

László: – Legfontosabbnak tartjuk, hogy versenyszituációban is összeszedett és koncentrált maradjon végig az ember, azzal a felelősséggel a vállán, hogy az alakulatát képviseli, ezért a legtöbbet kihozva magából a legjobb eredményt elérve teljesítsen.

Katalin: – Egyébként ezúton is szeretnénk megköszönni katonatársaink, előjáróink és kiváló edzőnk, Szabó Szilvia százados segítségét, támogatását a felkészülésben és a versenyeken való elindulás feltételeinek biztosításában. A megmérettetések mindent megteszünk, hogy méltó módon képviseljük az ezredet.

Csizmadia Lajos főtörzszászlós

A MAGYAR HONVÉDSÉG SZEREPE A NAGY TÁVOLSÁGÚ LÖVÉSZETI SPORTÁG KIALAKULÁSÁBAN ÉS FEJLŐDÉSÉBEN

A tatai MH 25. Klapka György Lövészdandár 1. Lövészszázlójának felderítőrészteljesítők szolgálatot. Nemcsak hivatásom egyik alaptevékenysége, de hobbi is a lövészet. Éveken keresztül pisztolyversenyeken vettem részt és ott képviseltem a dandár színeit, 2011 óta pedig a nagy kaliberű puskák világában igyekszem minél jobban elmerülni. Katonai pályafutásom mellett sportolóként a Tatai Tömegsport és Tájfutó Honvéd Sportegyesület sportlövészszakosztályának a vezetője vagyok. Írásommal a nagy távolságú lövészet világába szeretnék betekintést nyújtani az olvasóknak, reményeim szerint ezzel keltve fel érdeklődésüket egy igazán katonás sport, hobbi iránt.

A sportlövészszakosztály 2012-ben alakult, jelenlegi tagságának 80 százalékát a 25. dandár 1. lövészszázlójában szolgálatot teljesítő katonák teszik ki, akik egyre jobban érdeklődnek a hosszútávú lövészet iránt. Nyilván anyagi lehetőségeik figyelembevételével, de egyre többen tartoznak ehhez az irányzathoz. A dandár állományán kívül civil sportolók és más alakulatok katonái is tagjai a szakosztálynak, illetve reményeink szerint egyre többen fognak még csatlakozni klubunkhoz. Azonban mielőtt belemélyednénk a jelenbe, tekintsünk vissza a múltba, hogy miként jutott el ez a sportág Tatára, illetve a szomódi lőtérre.

A nagy távolságú lövészet gyökerei

A nagy kaliberű puskák civil szektorban történő használata és a hadsereg, valamint a rendőrség kapcsolata nem új keletű dolog. Az MHSZ (Magyar Honvédelmi Szövetség) néven ismert szervezet már a megalakulásakor a honvédség tulajdonában lévő lőtereket használta az akkori fiatalság pályára irányítása, nevelése érdekében. Ha azt mondom, hogy innen eredeztethető a teljes civil-katonai lövészkapcsolat, akkor azt hiszem, nem járok messze az igazságtól.

A nagyöbű sportpuska 300 méteres versenyszám egészen az 1972-es müncheni olimpiáig teljes értékű megmértetés volt az ötkarikás já-

tékokon. Itt három testhelyzetben (álló, térdelő, fekvő) kellett leadni lövéseket diopteres irányzékkel, 7,62 x 54-es űrméretű puskából. A németországi olimpia után viszont kizárólag az 50 méteres kisöbű sportpuska versenyszám létezett, itt tudták bizonyítani a részt vevő országok versenyzői löképesességüket. Az 1980-as moszkvai nyári olimpián szereplő Varga Károly – aki egyébként a rendőrség hivatásos állományába tartozott – aranyérmert szerzett világsúccsal a fent említett megmértetésen 60 lövéses fekvő versenyszámban, ami az első magyar arany volt a Szovjetunióban.

Az olimpiai számokból ugyan kivették, de a világon mindenhol, így Magyarországon is nagy volt az érdeklődés a hosszabb távú ver-

A sportlövészszakosztály tagságának zömét a dandár 1. lövészszázlójában szolgálatot teljesítő katonák teszik ki

senyszám iránt, ezért Varga Károly rendőr alezredes közreműködésével megalakították a Budapesti Rendészeti Sportegyesületet. Az volt az újdonság ebben az egyesületben, hogy használhatta és a mai napig használja a nagytétényi rendőrségi lőteret, ahol 450 méterig lehet lövéseket leadni. Ezen a lőtéren napjainkban is szerveznek civil, katonai és rendőrségi versenyeket, illetve már 13. éve minden évben itt rendezik a világhírű Rendőri és Katonai Mesterlövő Világkupát.

Ez a sportegyesület inkább precíziós lövészettel foglalkozik, hiszen a versenyeken nem ritka, hogy már csak milliméterek döntenek az első és a második helyezett között. Sok esetben már nem is a lövők hozzáértésén múlik egy-egy helyezés, hanem az általuk használt fegyverek felépítésén, minőségén. Az évek során egyre nagyobb igény jelentkezett a precíz fegyverek iránt, amelyeket már nem igazán lehetett megvenni a boltok polcáról; ha mégis, csak nagyon borsos áron lehetett hozzájutni ezekhez az eszközökhöz. Itt jött a képbe Kotroczó László fegyvermester neve, aki már akkor is a saját maga által épített Lothar Walther csővel rendelkező fegyverével sorra nyerte a versenyeket. „Laci bácsi” olyan fegyvereket épít, amelyek sok esetben meghaladják a gyári fegyvergyártók által produkált termékek minőségét, precizitását.

Egy akkori kezdeményezés eredményeképpen Kotroczó Lászlóknak sikerült a Magyar Honvédség hajdúhadházi lőterén gyakorolni. Itt lehetőség nyílt arra, hogy tesztelhessék az általuk használt fegyvereket 450 méternél nagyobb távolságokon is. Már akkor is rendeztek a környező országok lőterein nagy távolságú lövészversenyeket, így ez egy lehetőséget biztosított arra, hogy megfelelően felkészüljenek egy ilyen megmértetésre, ahol tudták képviselni kis hazánkat.

A tavalyi versenyen az első három helyezést a hódmezővásárhelyi katonák szerezték meg

Aztán a többéves együttműködés a honvédség és a civil versenyzők között ismeretlen ok miatt éveken keresztül szünetelt.

A Klapka Shooting Team megalakulása

A nagy kaliberű puska lövészet világába belesöpöppenve megismertem néhány civil precíziós lövőt, akik nagyon szívesen képviselték volna a dandár sportegyesületét külföldi és hazai megmérettetéseken, amennyiben gyakorlási lehetőséget kapnak a lőterünkön. Felismerve a lehetőséget, 2011 decemberében javaslatot tettem az MH 25. Klapka György Lövészdandár akkori parancsnokának arra, miként lehetne e sportág versenyzőinek lehetőséget adni a gyakorlásra a szomódi lőtéren. Az együttműködés kölcsönössége azon alapult, hogy a precíziós lövészetben tapasztalatot szerzett versenyzők a tatai dandárhoz beosztott mesterlövészek kiképzését is segítették.

2012. január 15-ei hatállyal az MH 25. Klapka György Lövészdandár és a Tatai Tömegsport és Tájfutó Honvéd Sportegyesület vezetősége aláírt egy olyan, minden részletre kiterjedő együttműködési megállapodást, amely szigorú keretek közé szorítva, de megengedi a TTT-HSE Sportlövészszakosztály (Klapka Shooting Team) részére, hogy – kiképzési napokon, amennyiben a lőtéren zárása megoldott – használja a szomódi helyőrségi lőter

mesterlövészszakot. Ez akkoriban akkora előrelépés volt, hogy sorra kerestek meg azok a sportlövők, akik szerettek volna külföldön, illetve határainkon belül ilyen jellegű sportágot művelni.

Mivel szerettük volna, hogy a dandár által biztosított mesterlövészszak versenyek rendezésére is alkalmas legyen, ezért engedélyt kértem a dandár vezetésétől kisebb földmunkák elvégzésére, természetesen saját, egyesületi erőből. Az engedélyezés után kialakítottuk azon lőállásokat, amelyek már lehetővé tették a biztonságosabb végrehajtást és kiképzést a civil hosszútáv-lövők, illetve a katonai mesterlövészek részére is.

Eljutottunk oda, hogy volt lőterünk, kiépített lőállásunk. Olyan célokat kellett a lőtéren gyártatnunk, amelyek világviszonylatban is megállják a helyüket, és amelyeket a versenyeken is használhatunk. Nem utolsó szempont, hogy ezeket a célanyagokat akartuk használni a hazai, illetve missziós kiképzéseink alkalmával. Tehát Mechler Zoltán sportlövőnk – aki egyébként a fent említett földmunkákat elvégezte – megkért rá, hogy tervezzem meg ezeket a célokat, és küldjem át neki a terveket, hogy legyárthassa azokat, darabszám-korlátozás nélkül.

Saját felszerelése

Az eszközök tára, amit egy ilyen sportban használni lehet, szinte

végtelen, kezdve a ruházattól a kiegészítő elektromos eszközökön át az otthoni, saját lőszeret töltő készülékekig. Persze, mindezek nélkül is el lehet kezdeni versenyezni, egy valami azonban nélkülözhetetlen ebben a sportban. Maga a fegyver. Nekem 2011-ben sikerült vásárolnom egy Remington 700-as, 308-as kaliberjelzésű, varmintcsöves puskát. Alapnak nem volt rossz, sőt – a folyamatos újjáépítéseknek köszönhetően pedig már abszolút megállja a helyét akár a profi mezőnyben is. Az évek során eljutottam oda, hogy egy Nightforce NXS 5.5-22x-es nagyítású precíziós távcsőt szereltem rá, Bell and Carlson agyazást kaptam, az elsütőbillentyűt pedig kicseréltem egy Timney 512-esre, ami 1 fontra van hangolva. A kivethető tár szinte követelmény egy ilyen versenyen, ezért kaptam egy Wyatt tárkeretet is, kivethető 5 db-os tárral. Végezetül pedig ebben az évben a civil szakosztálytagok – mintegy ajándék gyanánt, illetve a kifogások elkerülése végett, hogy miért nem vagyok jobb náluk – kicserélték a több mint 1700 lövéssel bíró fegyverem csövét egy Lothar Walther palma match csőre.

Az idei Longshot-kupán immár sokkal nagyobb esélyekkel indulok, hiszen standard, gyári csövekkel nem rúghat az ember labdába egy 1000 méter fölötti lövés leadásakor. Azonban nem kizárólag a fegyveren múlik az eredményesség. Tekintve, hogy én csak 2012 óta űzöm ezt a sportot, sokkal több gyakorlásra van még szükségem, hogy utolérjem azokat, akik már 30 éve hódolnak ennek a szenvedélynek.

Versenyek, eredmények

A szomódi lőter adottságai megadták a lehetőséget arra, hogy versenyzőink felkészüljenek a Longshot nevű hosszútáv-lövő versenyre, amelyet minden év áprilisában rendez a lengyel hadsereg. A lövészzakosztály egyik alapítója, Tógyer Imre már 2012-ben 4. helyet ért el Tactical Super Magnum kategóriában, ahol 1000, 1200 és 1500 méterre kellett lövéseket leadnia. Kotroczó Laci bácsi Tactical Standard kategóriában (300, 600, 800 méter) ért el ugyanilyen helyezést.

Rendszeresen érkeznek más alakulatoktól is katonák gyakorolni a szakosztály által kiépített szektorba

A sikereken felbuzdulva úgy döntöttünk a szakosztállyal, hogy nekünk is kellene rendezni egy hasonló volumenű versenyt, ahol a hazai és néhány környékbeli országból érkező vendégek összemérhetik tudásukat. Miután felvettem az ötletet előjáróimnak, maximális támogatásuk mellett 2012. június 28-án megrendeztük az első, a Magyar Honvédség bizonyos berkein belül elhíresült „Szent László-napi nagytávolságú lövészversenyt”. A civil szférában is ismert lövészversenyt bárki részt vehetett, aki megfelelt a versenyszabályzatban előírt követelményeknek és rendelkezett a szükséges engedéllyel. A verseny célja a kapcsolatépítés, a tapasztalatcsere, illetve a sportlövők és a katonai, rendőri lövészek tudásának összehasonlítása volt.

Az írásom elején említett Mesterlövő Világkupán akkor még csak 450 méterig adtak le lövéseket, ezért úgy állítottam össze a pályákat, hogy a legkisebb meglőhető távolság 430, a legnagyobb pedig 1600 méter legyen. Mivel a verseny iránt egyre nagyobb érdeklődés mutatkozott civil és katonai berkeken belül, úgy döntöttünk, folytatjuk. Amíg 2012-ben csak egy katonai szervezet képviseltette magát, 2014-ben már négy egység lövői mérték össze tudásukat. A külföldi megkeresések is megnöttek, hiszen a tavalyi évben már hat ország katonái és sportlövői vettek részt a megmérettetésen. Az, hogy a dandárt képviselő Klap-

ka Shooting Team rendszeresen elhozza a dobogós helyezéseket, nem is volt kérdés, hiszen a lövőink maximálisan kihasználták a hazai pálya előnyét.

A napi feladataink tükrében idén is szeretnénk megrendezni, immár 4. alkalommal, a „Szent László-napi Nagy Távolságú Lövészversenyt”, amelyet a dandár szolgálati elfoglaltsága miatt júliusra tervezünk. A kikérőt minden alakulatnak időben megküldjük, hogy fel tudjanak készülni a versenyre.

Végezetül szeretném megköszönni Horváth Gábor dandártábornoknak, az MH 25. Klapka György Lövészdandár parancsnokának a támogatását, és remélem, a jövőben is számíthatunk rá. Szintén szeretnék köszönetet mondani Tóth István alezredesnek, a lövészszázalaj parancsnokának, Apáti Péter őrnagynak, Beledi Zsolt zászlósoknak, akik szintén sokat segítenek abban, hogy ez a lövészklub működhessen.

Akinek pedig felkeltettem az érdeklődését a sportág iránt, az megtalál minket elérhetőségeinken.

Debreceni Tibor zászlós

Info:

A sportegyesület weboldala: <http://ttt-tata.etata.hu/Szakosztaly/Shooting/>
A szakosztály saját weboldala: www.klapkashootingteam.com
e-mail cím: klapkashooter@gmail.com

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal, minden páros hónapban

Kiadja a Honvéd Vezérkar
A kiadásért felel:
Dr. Orosz Zoltán altábornagy

Szerkesztőbizottság:

Elnök:
Kriston István főtörzszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa
Tagok:
Balog Sándor főtörzszászlós
Berek Zsolt törzszászlós
Bogya Sándor törzszászlós
Dr. Murinkó Attila alezredes
Gervai János törzszászlós
Kovács Miklós főtörzszászlós
Négyesi Tibor főtörzszászlós
Tigyi István főtörzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

Felelős vezető:

Dr. Bozsonyi Károly ügyvezető

Mb. szerkesztőségvezető:

Dr. Isaszegi János ny. mk. vezérőrnagy

Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán

Kézirat-előkészítő: Eszes Boldizsár

Korrektor: Apagyiné Gáspár Jolán

Tördelőszerkesztő: Dancs Katalin

Arculatterv: Szabó Bettina

Címlapterv, poszter: Dani Márton

Címlapfotó: Rédei Istvánné

Poszterfotó: Pintér László

Szerkesztőségi titkár: Solti Gabriella

A szerkesztőség címe:

1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Telefon: 272-02, 459-5355,

fax: 459-5354

e-mail cím: kisszoltan@armedia.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú

Nonprofit Kft. Sokszorosítóüzem

Felelős vezető: Pásztor Zoltán igazgató

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portál

digitális könyvtárában és

a www.parbeszed.hm.gov.hu portálon

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja az Európai Katonai Sajtószerzőknek (EMPA)

HUMOR

Ez az!

Az öreg zászlós felhívja a kaktuszgyűjtők klubját:

– Önök ismernek különleges kaktuszokat?

– Igen, pl. Lophophora, Melocactus, Obregonia, Turbinicarpus...

– Na, ez az!

– Hogy érti, ilyen szeretne vásárolni?

– Nem, csak éppen keresztretvényt fejtek!

A trükkös

Három férfi utazik autóval, egy tanár, egy orvos és egy katona. Balesetet szenvednek, mindhárman meghalnak. Mennek a mennyországba, Szent Péter fogadja őket:

– Mielőtt eldöntenénk, hova kerülnétek, mondjátok el, mit szeretnétek, mit mondjanak az emberek a temetésedeken?

Az első válasz:

– Azt szeretném, ha az emberek azt mondanák: jó férj, jó apa, jó orvos volt.

A második:

– Én azt szeretném, ha azt mondanák, jó férj, jó apa, jó tanár volt.

A katona kérése:

– Én meg azt szeretném, ha azt mondanák: Nézzétek! Megmozdult!

Baleset

– Képzelve, fiam! Tegnap a fejemre esett egy nagy téglá!

– Hú, ez komolyan hangzik százados úr! És lett valami baja?

– Nekem? Képzelve fiam, tegnap a fejemre esett egy nagy téglá!

Találós kérdés

– Na, katonák! – kérdezi az őrmester. – Ki tudja, hogyan különböztünk meg egy hajszáritót egy mókustól?

Senki nem válaszol, mire az őrmester kiböki:

– Egyszerű, pupákok! Kiviszitek őket az erdőbe, és amelyik felszalad a fára, az a mókus!

Ez nem jött be

Két gyakorlaton lévő városlakó katona a falusi patak partján járőrözik. Látják, hogy egy néni fej egy tehenet, amelyik a patakából iszik. Közben a néni férje simogatja a tehén nyakát. Azt mondja az egyik a másiknak:

–Te komám, látod, milyen jó gép ez?

Beszívja a vizet és hátul meg tejet ad ki. Vegyük meg!

Meg is egyeznek az öregekkel, megveszik a tehenet. Másnap, ismét járőrben, leviszik a patakhoz a tehenet. Az egyik belenyomja az állat fejét a vízbe, miközben a másik iszonyatosan rángatja szegény állat tőgyét.

A tehen fullad is, fáj is neki, ezért kipattint egy lepényt a hátsójából. Csodálkozva mondja a hátsó katonára:

– Te komám, ne nyomjad már annyira mélyre a fejét, mert ez már az iszapot szívja!

Szervizben

A műszaki analfabéta őrmester meséli a zászlósának:

– Képzelve, tegnap szervizbe kellett vinnem az autót.

– És, rendben van vele minden?

– Igen, hál' istennek.

– En ilyenkor mindig tartok tőle, hogy átver a szerelő.

– En is félttem – válaszolja az őrmester –, de aztán megnyugodtam, amikor kiderült, hogy csak irányjelző-folyadékot kellett utántölteni...

Összeállította:

Berek Zsolt törzszászlós

LALI A SEREGBEN

Egyed Zoltán szakaszvezető rajza

PONTOSÍTÁS

A Honvéd Altiszti Folyóirat 2015/1. számának 10–11. oldalán közöltük Gervai János törzszászlós „Akiknek a gyakorlat nem gyakorlás” című írását. Sajnálatos módon a cikk első bekezdésébe a szerkesztés során téves dátumok kerültek be, majd jelentek meg a lapban (helyesen 2013 és 2014). A hibáért mind a szerzőtől, mind olvasóinktól ezúton is elnézést kérünk. – A szerk.

TÖRTÉNELMI VISSZATEKINTÉS

Új típusú övcsatok a magyar királyi honvédségben

1888 M övcsat

1891 M honvédségi övcsat

1911 M honvédségi övcsat

1916 M egységes övcsat

A Mannlicher-féle ismétlőfegyverek 1888-ban kezdődő bevezetése jelentős változásokat eredményezett a hadsereg felszerelésében. A gyalogságnál az eddig elől, ill. hátul – a test középvezetékében – hordott tölténytáskákat két elől viselt váltotta fel. Így lehetővé vált egy újabb ruházati díszítőelem – rézlemezről sajtolt övcsat – elhelyezése a derékszíjon. Az új típusú csatalkészíték egyben a szerelvény fel- és levételét is megkönnyítette, hiszen a derékszíjat egy mozdulattal be, illetve ki lehetett kapcsolni. A mérsékelt domború, külső felületén homályosra futtatott csatpajzs közepére a császári és királyi címet sajtolták, a derékszíjban hajlított oldalfalak között az egyik oldalon egy kettős tövissel ellátott forgótengelyt, a másik oldalon egy fülecset alkalmaztak. Előbbi a derékszíj hosszúságának szabályozására, utóbbi a csatkapocs beakasztására szolgált.

A magyar királyi honvédséget csak az 1890-es években kezdték el az új gyalogsági felszereléssel ellátani, így az övcsatra már az 1891-ben bevezetett ívelt oldalú címerpajzs került, majd 1911-től az egyenes oldalú címerrel látták el az övcsatokat. 1915-ben – a háborús félmhiány miatt – az övcsatok beszerzését felfüggesztették, az egész haderő számára egységesen a lovassági (görgőcsatos) derékszíjat írták elő (karabélyszorító nélkül), illetve 1917-ben elrendelték, hogy a csapatoknál még kint lévő régi derékszíjak csatpajzsait vissza kell szállítani a központi ruhatárakba, és a csatpajzsos derékszíjakat át kell alakítani görgőcsatosra. A rendelkezések ellenére sok katona megtartotta régi, „szébb” derékszíját, sőt még az 1916-ban bevezetett új – egyesített – birodalmi címerrel is készültek övcsatok.

A felvételeket dr. Murinkó Attila alezredes készítette, együttműködve a HM HIM szakértőjével, dr. Bacsoni Tamás őrnaggyal.